

NIEUW

Handboek Beleidspsychiatrie

DE PSYCHIATER ALS MANAGER, COACH,
ADVISEUR EN ONDERHANDELAAR

H. van Andel

Wie als psychiater in een GGZ-instelling beschikt over kennis van de beleidspsychiatrie kan het management van de klinische praktijk optimaal vormgeven. Niet alleen komt dat de samenwerking met andere hulpverleners ten goede, maar ook wint het therapeutisch handelen belangrijk aan effectiviteit.

Dit boek laat de lezer kennismaken met het beleidspsychiatrische denken en de toepassing ervan in de dagelijkse praktijk.

- U krijgt informatie aangereikt over de uitgangspunten van de beleidspsychiatrie.
 - U maakt kennis met de verschillende beleidsniveaus waarop de psychiater samen met patiënten en andere hulpverleners functioneert.
 - U leert hoe de processen afzonderlijk en in onderlinge samenhang plaatsvinden.
 - U maakt zich de essentiële behandelstrategische, coördinatieve en leidinggevende vaardigheden eigen.
- Zo kunnen de psychiater en de organisatie efficiënter en effectiever werken, worden onzekerheidsfactoren zoveel mogelijk uitgebannen en zijn de resultaten van activiteiten sneller zichtbaar.

ISBN 90-352-1597-4, 360 pag., f 79,-

BESTELLEN

Stuur onderstaande bestelbon in een ongefrankeerde envelop aan: ELSEVIER/De Tijdstroom, Antwoordnummer 10918, 2501 WB DEN HAAG. Bellen (070) 381 99 00 of faxen (070) 333 83 99 kan natuurlijk ook. Prijzen incl. BTW en excl. verzendkosten; wijzigingen voorbehouden. Distributie en facturering: Infolio B.V. Ook verkrijgbaar via de boekhandel.

ELSEVIER/De Tijdstroom

Stuur mij ... ex. 'Handboek Beleidspsychiatrie' à f 79,-

Organisatie: _____

T.a.v. dhr./mw.: _____

Adres (privé/werk): _____

Postcode/plaats: _____

Telefoon: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Rhythms®

Rhythms® is een nieuw patiëntenbegeleidings- en evaluatieprogramma bij depressie, dat vanaf januari 1998 beschikbaar is gekomen voor psychiaters en op 3 april tijdens een symposium van de NVvP te Noordwijkerhout voor het eerst nationaal is gepresenteerd.

Het programma is ontwikkeld in de VS en door een Nederlandse adviesraad van psychiaters aangepast voor Nederland. Daarnaast is er - uniek voor Nederland - een evaluatiedeel toegevoegd.

Rhythms® laat opzienbarende resultaten zien onder de deelnemende patiënten. Uit een marktonderzoek in de VS blijkt dat 81 procent van de patiënten na zeven maanden nog steeds hun medicatie inneemt en 85 procent geeft aan dat het programma hen motiveert om de medicatie te blijven innemen.

Een kleine inleiding in het programma:

Rhythms® bestaat uit twee elementen, namelijk een begeleidings- en een evaluatiedeel. Het begeleidingsdeel hanteert een introductieboekje en een serie van negen nieuwsbrieven die de deelnemende patiënten op gezette tijden toegestuurd krijgen. In dit introductieboekje en deze nieuwsbrieven wordt uitgebreid ingegaan op de doelstellingen van de behandeling en er wordt inzicht gegeven in de ziekte en het behandelplan van de ziekte. De behandelend arts besluit in overleg met de patiënt dat deze deelneemt aan Rhythms®. Doel is de patiënt betrokken te houden bij de behandeling van de depressie middels het te volgen programma.

Door de adviesraad is er voor de Nederlandse situatie een evaluatiedeel toegevoegd aan Rhythms®. Evaluatiemomenten in het programma moeten inzicht geven in de therapietrouw van de patiënten die deelnemen aan Rhythms®. De gegevens worden verzameld en kunnen zowel op praktijkniveau als nationaal geëvalueerd worden.

Rhythms® wordt uitgevoerd door een onafhankelijke organisatie, Medicom Excel, in samenwerking met de adviesraad. Deze verzamelt de gegevens van de patiënten, waar vanzelfsprekend zeer vertrouwelijk mee wordt omgegaan. De adviesraad kan vervolgens de gegevens evalueren en zo therapietrouw bij Rhythms®, bij behandeling van depressie nagaan. Het programma is beschikbaar voor ondersteuning van psychiaters en patiënten met een depressie waarbij Zoloff® (sertraline) een onderdeel van de therapie vormt.

Het is de bedoeling het programma in een later stadium ook voor de eerste lijn beschikbaar te stellen. Meer informatie over Rhythms®: 010-4064242.

Beginnen met Eflexor®XR betekent méér patiënten helpen

Eflexor® 37,5 mg 2 dd wordt Eflexor®XR 75 mg 1 dd
Eflexor® 75 mg 2 dd wordt Eflexor®XR 150 mg 1 dd

Samenstelling Eflexor®XR capsules met gereguleerde afgifte bevatten venlafaxinehydrochloride, overeenkomend met respectievelijk 75 of 150 mg venlafaxine. **Indicaties** Episode van een depressie in engere zin, in het bijzonder die met vitale kenmerken. **Contra-indicaties** Gebleken overgevoeligheid voor venlafaxine. Eflexor®XR dient niet gelijktijdig met een MAO-remmer te worden gebruikt of binnen 14 dagen na een MAO-remmer. Tussen Eflexor®XR en de start met een MAO-remmer dient 7 dagen gewacht te worden (zie Speciale waarschuwingen en bijzondere voorzorgen bij gebruik). **Speciale waarschuwingen en bijzondere voorzorgen bij gebruik** Bijwerkingen, waaronder ernstige, zijn gerapporteerd in geval behandeling met Eflexor®XR begonnen wordt kort na het stopzetten van de behandeling met MAO-remmers en ingeval behandeling met een MAO-remmer begonnen wordt kort na het stopzetten van de behandeling met Eflexor®XR. Voorzichtig doseren alsmede regelmatige en strenge controle is noodzakelijk bij hartaandoeningen, zoals geleidingsstoornissen, angina pectoris en recent myocardiinfarct waarbij de normale voorzorgsmaatregelen in acht dienen te worden genomen en gelijktijdig toegevoegde geneesmiddelen zorgvuldig dienen te worden gedoseerd. Bij hogere doseringen dient de bloeddruk regelmatig gecontroleerd te worden in verband met de mogelijke kans op verhoogde bloeddruk. **Bijwerkingen** De meest voorkomende bijwerkingen zijn abnormale dromen, duizeligheid, insomnie, nervositeit, en somnolentie; klachten betreffende het spijsverteringskanaal, waaronder anorexie, droge mond, constipatie en misselijkheid; abnormale ejaculatie/orgasme, transpiratie en asthenie. Vele van deze bijwerkingen waren dosis-afhankelijk. Behandeling met venlafaxine ging tijdens klinische studies bij patiënten samen met een verhoging van de bloeddruk. De verhoging was duidelijk dosis-afhankelijk. **Registratiehouder** AHP Pharma B.V. Eflexor®XR 75 en Eflexor®XR 150 worden volledig vergoed.

U.R.
Volledige informatie op aanvraag beschikbaar.
Datum: februari 1998

1. Hackett D. Tolerability of a once-daily formulation of venlafaxine. Biol Psychiatry 1997;42:2445.

EFEXOR® XR Maximale Respons

WYETH-LEDERLE CNS

AHP Pharma B.V., Postbus 255, 2130 AG Hoofddorp.

98 et 6.7

De snelste en makkelijkste manier om nét die ene bijeenkomst te vinden!

www.zorgagenda.nl

De nieuwe site met alle bijeenkomsten voor gezondheidszorg en welzijn

Zorg Agenda

ELSEVIER/De Tijdstroom

Risperdal
RISPERIDON

Productinformatie bij advertentie elders in dit blad

samenstelling Tabletten à 1, 2, 3, 4 mg risperidon en drank à 1 mg risperidon per ml. **indicaties** Behandeling van schizofrenie. Bovendien als onderhoudstherapie van de klinische verbetering bij patiënten bij wie een respons op de initiële behandeling werd gezien. **dosering** Risperdal kan een- of tweemaal daags worden toegediend. Titreren tot 6 mg per dag. Dit gebeurt verspreid over 3 dagen. Alle patiënten starten met 2 mg per dag, uitgezonderd ouderen. Voor hen wordt als startdosis 0,5 mg tweemaal daags aanbevolen. Er is geen ervaring met kinderen jonger dan 15 jaar. **contra-indicaties** Overgevoeligheid voor het middel. **waarschuwingen en bijzondere voorzorgen** Bij langdurige behandeling met antipsychotica kan tardieve dyskinesie voorkomen. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met de ziekte van Parkinson, psycho-organische stoornissen en cardiovasculaire aandoeningen. Orthostatische hypotensie kan voorkomen, vooral tijdens de instelperiode. Bij lever- en nierfunctiestoornissen en bij bejaarden de startdosering en de opvolgende verhogingen halveren. Risperidon kan het reactievermogen nadelig beïnvloeden. **interacties** Voorzichtigheid is geboden bij combinatie met alcohol, opioïden, antihistaminica en benzodiazepinen. Gelijktijdig gebruik van andere neuroleptica, lithium, antidepressiva, anti-parkinsonmiddelen of farmaca met een centrale anticholinergie werking verhoogt het risico op het ontstaan van tardieve dyskinesie. Risperdal kan het effect van dopaminerge agonisten antagoniseren. Fenothiazinen, tricyclische antidepressiva en enkele β -blokkers kunnen de plasmaconcentratie van risperidon verhogen, maar hebben geen effect op de plasmaconcentratie van de antipsychotische fractie. Antacida verminderen de orale opname van antipsychotica. Midde-len die de verhoging van de leverenzymenactiviteit induceren, versnellen de afbraak van antipsychotica. **zwangerschap en borstvoeding** Er zijn tot dusver geen aanwijzingen voor schadelijkheid bij dierproeven. Bij gebruik van Risperdal dient geen borstvoeding te worden gegeven. **bijwerkingen** Extrapyramidale stoornissen kunnen optreden. Deze stoornissen zijn in het algemeen mild van aard en reversibel bij dosisreductie en/of toediening van een anti-parkinsonmiddel. Slapeloosheid, agitatie, angst en hoofdpijn komen frequent voor. Minder frequent zijn: slaperigheid, moeheid, duizeligheid, verminderde concentratie, constipatie, dyspepsie, misselijkheid, abdominale pijn, wazig zien, erectiestoornissen, ejaculatiestoornissen, orgasmestoornissen, rhinitis en rash. Met hogere startdoseringen is in enkele gevallen melding gemaakt van orthostatische duizeligheid, orthostatische hypotensie en reflex-tachycardie. Gewichtstoename en enkele gevallen van waterintoxicatie zijn gemeld. Ook gemeld zijn: galactorroe, cyclusstoornissen bij vrouwen en impotentie bij mannen die voorheen geen seksuele stoornissen hadden. **verpakkingen** Doos met 60 tabletten à 1 mg en doos met 20 tabletten à 2, 3 of 4 mg risperidon in doordrukstrips à 10 tabletten. Fles met 100 ml drank (1 mg risperidon/ml). **prijzen (apothekerprijzen excl. BTW) en vergoeding** 60 tabletten à 1 mg f 104,47; 20 tabletten à 2 mg f 54,29 - à 3 mg f 81,44 - à 4 mg f 108,58. 100 ml drank f 135,73. Volledige vergoeding. **uitgebreide productinformatie** op verzoek beschikbaar.

JANSSEN-CILAG B.V.

Postbus 90240 5000 LT Tilburg telefoon: 013-583 73 73 fax: 013-583 73 00

<https://doi.org/10.1017/S092427080040096> Published online by Cambridge University Press

Samenstelling: per tablet 20 mg paroxetine. **Eigenschappen:** Seroxat is een anti-depressivum. Seroxat remt sterk en selectief de opname van serotonine in de hersen-neuronen. **Indicaties:** episode van depressies in engere zin, in het bijzonder die met vitale kenmerken. Obsessief-compulsieve stoornissen. Paniekstoornissen met of zonder agorafobie. **Dosering/wijze van gebruik:** episode van depressie: de aanbevolen dosering is 20 mg per dag. Maximaal 50 mg per dag. Voor ouderen maximaal 40 mg per dag. Obsessief-compulsieve stoornissen: de aanbevolen dosering is tenminste 40 mg per dag. De startdosis is 20 mg per dag. De dosis wekelijks verhogen, in stappen van 10 mg, tot 40 mg per dag. Voor sommige patiënten kan een dosering van 60 mg per dag noodzakelijk zijn. Paniekstoornissen met of zonder agorafobie: de aanbevolen dosering bedraagt 40 mg per dag. Het verdient aanbeveling met 10 mg te starten om mogelijke initiële verslechtering te voorkomen. Vervolgens de dosering met 10 mg per week verhogen. Voor sommige patiënten kan een dosering van 60 mg per dag noodzakelijk zijn. Voor ouderen verhogen tot 40 mg per dag. **Contra-indicatie:** overgevoeligheid voor paroxetine. **Waarschuwingen/voorzorgen:** Seroxat met de grootst mogelijke voorzichtigheid toedienen aan patiënten met verhoogd bloedsrisico. Toepassing bij patiënten met ernstig cardiovasculair lijden is niet onderzocht en dient derhalve vermeden te worden. Voorzichtigheid geboden bij patiënten met epilepsie. Mogelijk versterkende werking door Seroxat van geneesmiddelen met smalle therapeutische index door remming van het isoenzym CYP11D6. De therapie niet abrupt beëindigen. De arts moet bedacht zijn op het serotonine-syndroom (meestal in combinatie met een MAO-remmer). **Interacties:** eventueel de Seroxat dosis verlagen indien gelijktijdige toediening met een enzymremmer plaatsvindt. Seroxat versterkt de anti-conulsieve werking van diazepam, fenytoïne, carbamazepine en fenobarbital in dierproeven. Mogelijke interactie tussen Seroxat en geneesmiddelen die tryptofaan bevatten. Niet gelijktijdig gebruiken met MAO-remmers of binnen twee weken na beëindigen van therapie met deze geneesmiddelen. MAO-remmers niet toepassen binnen twee weken na beëindigen van behandeling met Seroxat. Voorzichtigheid geboden bij gelijktijdige toediening van lithium. Gelijktijdig gebruik van fenytoïne geeft mogelijk toename van bijwerkingen. Mogelijk farmacodynamische interactie van paroxetine met warfarine. Seroxat met de grootst mogelijke voorzichtigheid toedienen bij patiënten die met orale anticoagulantia worden behandeld. **Zwangerschap/lactatie:** onvoldoende gegevens bekend over het gebruik van Seroxat tijdens de zwangerschap. Er zijn tot dusver geen aanwijzingen voor schadelijkheid bij dierproeven. Gebruik tijdens de zwangerschap wordt afgeraden. Paroxetine wordt uitgescheiden in de moedermelk en dient derhalve niet tijdens de lactatie te worden gebruikt. **Bijwerkingen:** misselijkheid, slaperigheid, transpireren, tremor, spierzwakte, droge mond, slapeloosheid, seksuele stoornissen, duizeligheid, obstipatie en verminderde eetlust. Volledige productinformatie en literatuur is op verzoek verkrijgbaar. Zie tevens Repertorium. SmithKline Beecham Farma b.v., Rijswijk, tel. 070-3195353.

l) Situatie zoals geldend op 14 januari 1997.

SB SmithKline Beecham
Farma b.v.

Postbus 3120, 2280 GC Rijswijk. Tel. 070 - 319 53 53

De Selectieve Steun van SSR
Seroxat

How Fragile We Are

Met zorg behandelen... Depressie,
maar ook een andere serotonine-
gerelateerde stoornis als paniek, ligt
binnen het territorium van Seroxat.

Gericht behandelen... Seroxat
geeft selectieve steun en kan boven-
dien bogen op een uitgebreide erva-
ring.

Fragility... Handled with your care.

Seroxat.

Als enige SSRI geregistreerd voor:
• depressie • dwang • paniek

De Selectieve Steun van SSRI

 seroxat[®]

SB SmithKline Beecham
Farma b.v.

Postbus 3120, 2280 GC Rijswijk. Tel. 070 - 319 53 53

Maximale Respons

- Unieke gereguleerde afgifte
- 1 dd: XR 75 of XR 150
- Nog beter verdraagbaar¹
- Optimale therapietrouw

EFEXOR[®] XR *Extended Release*